

opusdei.org

"Ne boj se, stado malo": evangelizacija u vrijeme promjena

Vrijeme je da promijenimo perspektivu, od nostalgije do hrabrosti, od obrambene vjere do one koja samouvjereno nudi viziju svijeta i života. Ovo je 18. nastavak serije „Borba, blizina, misija“.

21.10.2025.

Grupa izviđača, ojačanih godinama provedenim u pustinji, kreće u

nepoznate krajeve. Napreduju među valovitim brežuljcima i bujnim dolinama; pronalaze grozdove grožđa toliko velike da ih moraju nositi dva čovjeka i smokve koje bi posramile svaku tržnicu na Istoku (usp. Br 13,17-24). Srca im se pune entuzijazmom, gotovo do euforije, napokon ugledavši ovu dugo očekivanu zemlju: njezino zelenilo, njezin život, njezine ogromne plodove. Nada postaje konkretna, opipljiva. Svojim rukama dodiruju svijet koji kao da nudi sve što su čekali svih ovih godina. Pa ipak, uz obećanje dolazi i tjeskoba: ova zemlja mora da je već osvojena. I osjećaj neprijateljstva ostaje u zraku.

Izviđači u zemlji divova

U daljini naziru utvrđene gradove. Bliže otkrivaju stanovnike visoke poput hrastova, doslovne divove! Neki od njih zaboravljaju Božju snagu i siju sjeme obeshrabrenja.

Uskoro ljudi počinju čeznuti za manom pustinje... Njihov entuzijazam nestaje poput rose na jutarnjem suncu. Napetost raste između onih koji žele odustati i vratiti se u Egipat i onih koji još uvijek imaju sjaj u očima i duh osvajanja: istini za volju, nekolicina sanjara. Zemlja je prekrasna, da, ali pothvat se čini titanskim u svakom smislu. Osjećaj neadekvatnosti uvlači se u njihove umove; sigurnosti na koje su se nekoć oslanjali počinju se tresti (usp. Br 13,27-14,4). Njihova srca kolebaju se između povjerenja i iskušenja da pobjegnu, između želje za ulaskom i straha od gaženja. Izbor je jasan: ili se dokazati u ovoj novoj zemlji ili zauvijek ostati ukopan u pustinji.

Desetljećima će ljudi ostati zarobljeni u ovoj odluci. U korijenu ih sputava nedostatak povjerenja u Boga. U ušima im još uvijek odzvanjaju riječi izviđača: „Vidjeli smo ondje Nefile...

izgledali smo kao skakavci u svojim očima, i tako smo se i njima činili“ (Br 13,33). Paralizirani strahom od novog izazova, gotovo svi će završiti svoje dane u pustinji. Samo će nekolicina „sanjara“ – Kaleb iz plemena Judina i Jošua iz plemena Efrajimova – preživjeti protok vremena. Nisu ni najjači ni najsmjeliji, ali znaju da pobjeda ne ovisi o njihovoj snazi ili oštrini njihova oružja, već o živom Bogu koji hoda među njima.

Četrdeset godina kasnije, nakon dugog razdoblja u kojem je njihova kolebljiva nada bila pročišćena, narod se ponovno nalazi na pragu obećane zemlje. Kaleb i Jošua još su uvijek tamo, a Jošua, čovjek koji se pouzdao u Boga, vodit će ovaj obnovljeni narod preko Jordana. Potaknuti su riječima koje je Gospodin izgovorio preko Mojsija: "Život biraj" (Pnz 30,19). "Gospodin svakome od nas govori da nas je

stvorio da živimo, da budemo sretni. I pita: 'Hoćeš li mene izabrati? Hoćeš li Život izabrati?' To je ono što su 'mali' otkrili i izabrali. Znaju da beskrajna želja za životom koju nose u sebi dolazi od Boga i vodi k njemu. I ne žele ništa drugo. Razumiju da trijumfirati u životu, uspjeti u životu znači dopustiti da ih Božja ljubav ispuni, a zatim je velikodušno dijeliti."[1]

Ipak, Izraelci okupljeni oko Jošue još uvijek ne mogu shvatiti nešto temeljno. Nedostaje im ključ za pravilno tumačenje njihovog ulaska u obećanu zemlju. Uronjeni u vlastitu povijest progonstva i oslobođenja, još uvijek ne mogu shvatiti njezino dublje značenje. Još ne vide svoje mjesto u velikoj priči o spasenju. Za sada, njihov je pogled još uvijek na osvajanju i suočavanju: sanjaju o pobjedi, onoj o kojoj pjeva Knjiga o Jošui. Njihov je način razmišljanja usmjeren na borbu i

trijumf, na suprotstavljanje svojih snaga (iako relativno skromnih) i svoje kulture (još uvijek prilično ograničene) narodima pred njima. Njihov je cilj vojno i kulturno osvajanje, oružjem koje im je na raspolaganju.

Zapravo, ljudi koji uđu u obećanu zemlju s Jošuem samo će se s velikim teškoćama učvrstiti među tim narodima. Čak i dok se čvrsto drže vlastitih korijena, naučit će tkati odnose s drugim narodima. I malo po malo početi će shvaćati da njihova uloga nije dominirati. Gospodin će postupno, preko proroka, otkriti ključ razumijevanja: „Postavit ću te svjetlom narodima, da moje spasenje dopre do kraja zemlje“ (Iz 49,6). Bili su pozvani donijeti svjetlo! Zbog toga ni broj, ni status, ni kulturni resursi nisu bili važni. Nepoznate zemlje i divovski narodi nisu predstavljali stvarnu prijetnju. Svjetlo koje su trebali nositi bilo je svjetlo Boga koji

je odlučio prebivati među njima kao „Knez mira“ (Iz 9,6). Oni će prosvijetliti narode mirom koji svijet ne može dati (usp. Lk 10,5-6; Iv 14,27): „mir uskrslog Krista, mir nenaoružan i razoružavajući, ponizan i ustrajan.“[2]

Uspostavljanje kontakta

„Moderni apostol“[3] može se osjećati i kao jedan od onih malih izviđača u svijetu divova; izviđači koji žude nositi Kovčeg saveza koji će prosvijetliti sve narode u srce svijeta. „Djeca svjetla, braća i sestre svjetla: takvi smo mi. Nosioći jedinog plamena koji može osvjetliti zemaljske staze za duše, jedinog sjaja koji nikada ne može biti potamnjen, prigušen ili zasjenjen.“[4]

Poput ljudi koji su slijedili Jošuu, i mi bismo željeli pronaći samopouzdanje da prijedemo iz pustinje u zemlju koju dijelimo s ljudima vrlo različitim od nas. Jer to uranjanje

nam omogućuje da postanemo svjetlo narodima. Međutim, da bismo to učinili, prvo moramo napraviti veliki korak koji ljudi u pustinji nikada nisu sasvim uspjeli: moramo odabrati uspostaviti kontakt. Mi, izabrani narod, potpuno svjesni svoje malenosti i nedostatnosti... a oni drugi svjesni pravog razloga zašto nas je Bog izabrao. Ponekad se ti drugi čine poput divova ili vrlo drugačiji od nas, ali u stvarnosti su vrlo slični nama. Neki od njih još ne poznaju živog i istinskog Boga ili imaju pogrešnu sliku o njemu. I trebaju nas, jer, čak i dok žive u bogatoj zemlji, često podnose stvarne teškoće.

U svakom slučaju, „nije istina da su danas svi – općenito – zatvoreni ili ravnodušni prema onome što naša kršćanska vjera uči o čovjekovom biću i sudbini. Nije istina da su ljudi u našem vremenu okrenuti samo stvarima ovoga svijeta i da su

zaboravili gledati prema nebu. Istina je da ne nedostaje uskih ideologija, niti osoba koje ih održavaju. Ali u našem vremenu nalazimo i velike želje i niske stavove, junaštvo i kukavičluk, revnost i razočaranje: ljude koji sanjaju o novom svijetu, pravednijem i ljudskijem, i druge koji se, možda obeshrabreni neuspjehom svog mladenačkog idealizma, skrivaju u sebičnosti tražeći samo vlastitu sigurnost ili ostajući uronjeni u svoje pogreške.“[5]

Ali kako im izaći u susret? Kako odlučiti ne samo uspostaviti kontakt, već i ostati u trajnom dijalogu s tolikim ljudima koje susrećemo na svom životnom putu? U mnogim dijelovima svijeta jasno je da su kršćani postali „malo stado“ (Lk 12,32), slično našoj prvoj braći i sestrama u vjeri. Naravno, s vremena na vrijeme dolaze ohrabrujuće vijesti koje nas raduju: izvješća o rastućem broju krštenja odraslih u nekim

zemljama, porast svećeničkih zvanja na drugim kontinentima, prizor tolikih mladih ljudi koji slave Jubilej uz Papu... Sve nas to ispunjava radošću. Ipak, ne briše činjenicu da smo na nekim mjestima i dalje manjina, ponekad ušutkani kulturom koja često ne razumije kršćansku vjeru. Generacije se mijenjaju, a prenošenje vjere postaje sve teže. Možemo razumjeti razočaranje mnogih roditelja koji, unatoč najboljim naporima, nisu uspjeli prenijeti svoju vjeru i kršćanski život svojoj djeci. Možda su to pokušali učiniti na isti način kao što su to činili njihovi roditelji, ali ovaj put nije uspjelo. Nešto je pošlo po zlu. Brojni su čimbenici u korijenu ovog fenomena, među kojima je i to što se kontekst radikalno promijenio i zahtijeva nešto drugačije.

Papa Benedikt XVI. objasnio je da „dok je u prošlosti bilo moguće prepoznati jedinstvenu kulturnu

matricu, široko prihvaćenu u svojoj privlačnosti sadržaju vjere i vrijednostima koje ona nadahnjuje, danas se čini da to više nije slučaj u velikim dijelovima društva zbog duboke krize vjere koja je pogodila mnoge ljude.“[6] Godinama ranije, časni Fulton Sheen rekao je istu stvar, s izvanrednom jasnoćom, zapanjenoj publici: „Na kraju smo kršćanskog svijeta. Sada ne kršćanstva, ne Crkve. Zapamtite što govorim. Kršćanski svijet je ekonomski, politički, društveni život inspiriran kršćanskim načelima. To završava - vidjeli smo kako umire.“ Ipak, dodao je, „ovo su veliki i divni dani za život (...). To je slika Crkve usred sve većeg protivljenja svijeta. I stoga živite svoje živote u punoj svijesti ovog časa kušnje i okupite se blizu Kristova srca.“[7]

Vjera koja traži tisuću načina da se objavi

Što sad? Vrijeme je da promijenimo perspektivu: da prijedemo s nostalgije na smjelost, s obrambene vjere na vjeru koja s pouzdanjem predlaže viziju svijeta i života. Suočeni s ovim svijetom punim obećanja, a opet svijetom kojim naizgled dominiraju divovi - bilo da se radi o tehnologiji, financijama, kulturi ili medijima - pozvani smo vjerovati u Boga i donijeti odluku. Možemo se odmoriti u idealističkoj nostalgiji za „dobrim starim vremenima“: tako je lako sada pomisliti da je sve bilo jednostavnije tada... Ali u stvarnosti, osim činjenice da nije uvijek bilo tako jednostavno, a zasigurno ne u svakom dijelu svijeta, nostalgična vizija paralizira apostola, ostavljajući ga da sa zebnjom promatra ovaj postkršćanski svijet, čekajući da se sam od sebe poboljša. Povjerenje u Boga, naprotiv, vodi nas da s mladenačkim čuđenjem gledamo naprijed prema svijetu koji bi se

bolje mogao opisati kao predkršćanski, jer mora ponovno otkriti Kristovu novost, kao da je prvi put.

„Tko je ova koja dolazi kao što zora sviće, lijepa kao mjesec, sjajna kao sunce, strašna kao vojska pod zastavama?“ (Pj 6,10). U ovom biblijskom odlomku, sveti Grgur Veliki vidi Crkvu kao pravu zoru svijeta, zoru koja je još uvijek na putu do kraja vremena. Novi dan nije iza nas, već pred nama: „Oni od nas koji u ovom životu slijede istinu poput zore su, jer dijelom već djelujemo prema svjetlu, a dijelom još uvijek zadržavamo sjene (...). Sveta Crkva izabраниh bit će puni dan kada više ne bude imala traga sjene grijeha.“[8]

Ovaj pogled je više od utješne misli: ispunjava nas nadom i omogućuje nam da prihvatimo izazov koji je sveti Ivan Pavao II. postavio kada je

počeo govoriti o „novoj evangelizaciji“;[9] obnovljenom apostolskom naporu koji zahtijeva sve više inicijative i osobne kreativnosti. Možda je istina da Crkva danas ne može računati na vjetar u leđa dominantne kulture ili „duha vremena“, ali ipak ima daleko jači vjetar: Duha Istine, koji će nas čak i u ovom novom dobu apostolskog poslanja učiti i podsjećati na sve (usp. Iv 14,26), kako bismo mogli posvuda nositi životvornu svježinu Evandjelja.

Danas, u vlastitom tijelu – u svojoj krhkosti, i brojčano i osobno, u sebi – možemo ponovno prepoznati iskustvo svetog Pavla: „Ovo blago čuvamo u glinenim posudama“ (usp. 2 Kor 4,7). Možda nas sada, u ovom vremenu kušnje, Bog poziva na misionarskiji, kreativniji i osobniji stav, poput apostola i prvih učenika. Možda je vrijeme za vjeru koja se ne zadovoljava obranom, već traži

tisuću novih načina da se proglasi.
„Pokretani snagom nade, (...) pronaći
ćemo novu radosnu perspektivu
svijeta, vidjevši da je iznikao savršen
i lijep iz Božjih ruku. Uzvratit ćemo
mu ga istom tom ljepotom.“[10]

* * *

„Ne boj se, stado malo: svidjelo se
Ocu vašemu dati vam
Kraljevstvo“ (Lk 12,32). Isus je tim
riječima utješio malu skupinu
učenika oko sebe, zbunjenih i punih
sumnji. I danas ih ponavlja nama.
Kad je vjera živa, ona je zarazna, a
njezina vitalnost čini je trajnom. Prvi
kršćani nisu imali moć, imali su male
strukture i nikakvu brojčanu snagu.
Pa ipak, jedan po jedan, s Kristovom
vatrom koja gori u njihovim srcima,
[11] dirnuli su mnoga srca. Kršćani
su danas ponovno pozvani živjeti
Isusovu prispodobu koja tako
prikladno opisuje Crkvu prvih
generacija: kvasac može biti malen,

ali ukvasi cijelo tijesto (usp. Mt 13,33).

[1] „Borba, blizina, misija (1): Odaberi život“, opusdei.org.

[2] Prvi blagoslov „Urbi et Orbi“ Njegove Svetosti Pape Lava XIV., 8. svibnja 2025.

[3] Sv. Josemaria, Put, br. 335.

[4] Sv. Josemaria, Pismo 6, br. 3.

[5] Sv. Josemaria, Susret s Kristom, br. 132. Usp. također F. Ocáriz, Pastirsko pismo, 14. prosinca 2017., br. 1.

[6] Benedikt XVI., Apostolsko pismo Porta Fidei, br. 2.

[7] Citirano u J.P. Shea, Od kršćanstva do apostolske misije, Sveučilište u Mariji, Bismarck 2020., str. 6.

[8] Sv. Grgur Veliki, Moralia u Jobu 29,2-4 (PL 76, 478-480).

[9] Sveti Ivan Pavao II. prvi je put upotrijebio ovaj izraz u propovijedi u Poljskoj 9. lipnja 1979., a ponovno ga je na programatičniji način primijenio na Haitiju 9. ožujka 1983.; tom je prilikom govorio o „novoj evangelizaciji. Novoj u svom žaru, u svojim metodama, u svom izrazu“. Usp. također Christifideles Laici (1988.), br. 34-35; Redemptoris Missio (1990.) br. 33-34, Novo Millennio ineunte (2001.) br. 40.

[10] Sv. Josemaria, Prijatelji Božji, br. 219.

[11] Usp. Put, br. 1.

Lorenzo De Vittori

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
hr-hr/article/ne-boj-se-stado-malo-
evangelizacija-u-vrijeme-promjena/](https://opusdei.org/hr-hr/article/ne-boj-se-stado-malo-evangelizacija-u-vrijeme-promjena/)
(7.03.2026.)